

ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์
ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด พ.ศ. 2544

อาศัยอำนาจตามมาตรา 170 วรรคสอง (17) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2535 คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม 2544 เป็นต้นไป

ผลบังคับใช้

ข้อ 2 ในข้อบังคับนี้

นิยาม

“ตลาดหลักทรัพย์” หมายความว่า ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของตลาดหลักทรัพย์

*“เจ้าหน้าที่รับอนุญาต” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนโดยตลาดหลักทรัพย์เพื่อเป็นตัวแทนของสมาชิกในการซื้อขายด้วยระบบการซื้อขาย

(*เพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่รับอนุญาต” โดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2553 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2553 เป็นต้นไป)

“หลักทรัพย์” หมายความว่า หลักทรัพย์จดทะเบียน

“คำสั่งซื้อขาย” หมายความว่า คำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์

“การซื้อขาย” หมายความว่า การซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์

“ระบบการซื้อขาย” หมายความว่า ระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการซื้อขายตามตลาดหลักทรัพย์

จัดให้มีขึ้น

*“บัญชีแคชบาลานซ์ (Cash Balance)” หมายความว่า บัญชีที่ลูกค้าวางเงินไว้ล่วงหน้ากับสมาชิกเต็มจำนวนที่จะซื้อหลักทรัพย์ก่อนการซื้อขายหลักทรัพย์หรือมีข้อตกลงให้สมาชิกหักเงินตามคำสั่งของสมาชิกในบัญชีเงินฝากของลูกค้าที่ฝากเงินไว้เต็มจำนวนที่จะซื้อหลักทรัพย์ก่อนการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือโอนเงินค่าขายหลักทรัพย์เข้าบัญชีดังกล่าว

(*เพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “บัญชีแคชบาลานซ์” โดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2551 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2551 เป็นต้นไป)

*ข้อ 3 เมื่อสภาพการซื้อขายของหลักทรัพย์ใดหลักทรัพย์หนึ่งในตลาดหลักทรัพย์มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือทั้งสองลักษณะดังต่อไปนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือสั่งให้สมาชิกดำเนินการตามวรรคสองเป็นการชั่วคราว

การดำเนินการเมื่อ
หลักทรัพย์มีสภาพ
การซื้อขายที่อาจ
ส่งผลกระทบต่อ
เสียหายต่อสภาพ
การซื้อขายหรือ
หลักทรัพย์มี
สภาพการซื้อขาย
ที่มีอัตรา
หมุนเวียนสูง

(1) มีการเปลี่ยนแปลงของราคาหรือปริมาณการซื้อขายในหลักทรัพย์นั้นอย่างมาก หรือมีการซื้อขายอย่างกระจุกตัวในหลักทรัพย์นั้นเป็นจำนวนมาก จนมีแนวโน้มที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพการซื้อขาย และมีลักษณะตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

(2) มีอัตราการซื้อขายหมุนเวียนสูงจนอาจส่งผลกระทบต่อสภาพการซื้อขาย และมีลักษณะตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

มาตรการหรือการดำเนินการที่คณะกรรมการจะกำหนดหรือสั่งให้สมาชิกดำเนินการ อาจเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์ด้วยบัญชีเงินสด (Cash Balance) ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

(2) ห้ามการใช้หลักทรัพย์เป็นหลักประกันในการกำหนดวงเงินการซื้อขายของลูกค้า

(3) ห้ามซื้อหรือขายหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการห้ามซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนเป็นการชั่วคราว

(4) ห้ามการหักกลบลราคาราคาซื้อกับราคายาขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน (Net Settlement)

(5) ห้ามการขายหลักทรัพย์ที่ต้องยึดหลักทรัพย์มาเพื่อการส่งมอบ

** (6) ให้ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยวิธีจับคู่อัตโนมัติ (Automated Order Matching: AOM) ที่เป็นการจับคู่ซื้อขายในคราวเดียว ตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขาย การชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์

(*ความในข้อ 3 เดิมถูกยกเลิกและให้ใช้ความใหม่แทน โดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2565 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2565 เป็นต้นไป)

(**เพิ่มเติมความใน (6) ของข้อ 3 โดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2567 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2567 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2567 เป็นต้นไป)

*ข้อ 3/1 -

(*ยกเลิกความในข้อ 3/1 โดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2565 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2565 เป็นต้นไป)

*ข้อ 3/2 เมื่อคณะกรรมการเห็นว่าการซื้อขายของหลักทรัพย์ใดหลักทรัพย์หนึ่งในตลาดหลักทรัพย์มีพฤติกรรมหรือลักษณะการส่งคำสั่งซื้อขายที่พิจารณาได้ว่าเป็นการส่งคำสั่งที่ไม่เหมาะสม หรือมีพฤติกรรมหรือลักษณะการซื้อขายที่พิจารณาได้ว่าทำให้หรืออาจทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของราคาหรือปริมาณการซื้อขายในหลักทรัพย์นั้นอันไม่ตรงต่อสภาพปกติของตลาด หรือมีการซื้อขายอย่างกระจุกตัวในหลักทรัพย์นั้นเป็นจำนวนมาก และมีข้อเท็จจริงที่เชื่อได้ว่าพฤติกรรมหรือลักษณะการซื้อขายดังกล่าวอาจเป็นผลจากการซื้อขายของบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใด คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้สมาชิกดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

การดำเนินการ
เมื่อมีพฤติกรรม
การซื้อขายที่ผิด
ไปจากสภาพ
ปกติ

- (1) ดำเนินการให้ลูกค้าทำการซื้อขายผ่านเจ้าหน้าที่รับอนุญาตเท่านั้น
- (2) พิจารณาปรับลดวงเงินที่กำหนดในการซื้อขายของลูกค้า
- (3) ดำเนินการให้ลูกค้าทำการซื้อหลักทรัพย์นั้นด้วยบัญชีเงินสด (Cash Balance)

เป็นการชั่วคราว

(4) ระวังการให้ลูกค้าทำการซื้อขายหลักทรัพย์นั้นโดยให้หักกลบราคาค่าซื้อกับราคาค่าขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกันเป็นการชั่วคราว

(5) ระวังการให้ลูกค้าทำการซื้อขายที่สมาชิกมีการให้ลูกค้ากู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์นั้นเป็นการชั่วคราว

(6) ระวังการให้ลูกค้าขายหลักทรัพย์ที่ต้องยืมหลักทรัพย์นั้นมาเพื่อการส่งมอบเป็นการชั่วคราว

(*เพิ่มเติมความในข้อ 3/2 โดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2553 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2553 เป็นต้นไป)

ข้อ 4 เมื่อคณะกรรมการเห็นว่าการซื้อขายของหลักทรัพย์ใดหลักทรัพย์หนึ่งในตลาดหลักทรัพย์มีพฤติกรรมหรือลักษณะการซื้อขายที่พิจารณาได้ว่าทำให้หรืออาจทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของราคาหรือปริมาณการซื้อขายในหลักทรัพย์นั้นอย่างรุนแรง หรือมีการซื้อขายอย่างกระจุกตัวในหลักทรัพย์นั้นเป็นจำนวนมาก และมีข้อเท็จจริงที่เชื่อได้ว่าพฤติกรรมหรือลักษณะการซื้อขายดังกล่าวอาจเป็นผลจากการซื้อขายของบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใด คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามสมาชิกรายใดรายหนึ่งหรือทั้งหมดส่งคำสั่งซื้อขายในหลักทรัพย์นั้นของบุคคลนั้นหรือกลุ่มบุคคลนั้นเข้ามาในระบบการซื้อขายเป็นการชั่วคราวได้

การห้ามสมาชิก
ส่งคำสั่งซื้อขาย
หลักทรัพย์ของ
บุคคลใดเข้ามา
ในระบบการซื้อ
ขาย

ข้อ 5 ในกรณีที่คณะกรรมการมีการสั่งห้ามสมาชิกใดส่งคำสั่งซื้อขายของบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดตามข้อ 4 และสมาชิกนั้นยังคงส่งคำสั่งซื้อขายของบุคคลนั้นหรือกลุ่มบุคคลนั้นเข้ามาในระบบการซื้อขายอีก คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามการซื้อขายของสมาชิกนั้นเป็นการชั่วคราวได้

การห้ามสมาชิก
ทำการซื้อขาย
เป็นการชั่วคราว

*ข้อ 6 คณะกรรมการอาจมอบหมายให้ผู้จัดการเป็นผู้พิจารณาและใช้อำนาจตามข้อ 3 ข้อ 3/2 และข้อ 4 ได้ตามที่เห็นสมควร

แนวทางดำเนินการ

****ในกรณีที่ผู้จัดการได้รับมอบหมายให้เป็นผู้พิจารณาและใช้อำนาจสั่งให้สมาชิกดำเนินการตามข้อ 3 และห้ามสมาชิกส่งคำสั่งซื้อขายของบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดตามข้อ 4 ผู้จัดการต้องดำเนินการตามแนวทางที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ**

(*ความในข้อ 6 เดิมถูกยกเลิกและให้ใช้ความใหม่นี้แทน โดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2553 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2553 เป็นต้นไป)

(**ความในวรรคสองของข้อ 6 เดิมถูกยกเลิกและให้ใช้ความใหม่นี้แทน โดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2557 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2557 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2558 เป็นต้นไป)

***ข้อ 7 -**

(*ยกเลิกความในข้อ 7 โดยข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2565 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2565 เป็นต้นไป)

ประกาศ ณ วันที่ 29 สิงหาคม 2544

(ลงนาม) **ชวลิต ธนะชาคริต**

(นายชวลิต ธนะชาคริต)

ประธานกรรมการ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย